TIETO ON VALTAA

Sitä mukaa kun luonnottomat taloudelliset ja yhteiskunnalliset olot vievät työväestöä sosialismin helmaan ja se alkaa pyrkiä poistamaan yhteiskunnallista riistoa ja sortoa, kasvaa siinä tietoisuuden tarve. Eteenpäin pyrkivä köyhälistö joutuu tuon tuostakin tilanteisiin, joissa siltä vaaditaan perusteellista yhteiskuntaelämän tuntemusta. Ei riitä pelkkä innostus; tarvitaan myös TIETOA!

Seuraavassa muutamia valioteoksia sosialistisen ja yhteiskunnallisen kirjallisuuden joukosta:

Maailman Vallankumoukset, kirj. Ernest Untermann.....$ .50
Taloustieteen oppikirja, kirj. A. Bogdanof..... 1.50
Kommunistinen manifesti, laatinut Marx ja Engels..... .50
Arvo, Hinta ja Voitto, kirj. Karl Marx..... .50
Joukkoliike ja Vallankumous, Kautskyn ja Pannekoekin väittely uudesta taktiikasta..... .50
Luokkataistelut Amerikassa, kirj. A. M. Simons..... .50
Yhdysvaltain Sosialismin Historia, kirj. M. Hillquit..... 1.50
Sosialismi teoriassa ja käytännössä, kirj. M. Hillquit..... 1.50
Syndikalismi, teollisuusunionismi ja sosialismi, kirj. John Spargo 1.00
Korkeat elinkustannukset, kirj. Karl Kautsky..... 1.50
Työväestö politiikassa, kirj. Robert Hunter..... .50
Työn kaksiteräinen miekka, Hillquitin ja Gompersin väittely ..... .50
Proletaariaatteita, kirj. N. R. af Ursin..... 1.25
Työn orjat, kirj. James O'Neil..... 1.00

TILATAAN OSOTTEELLA:

TOVERIN KIRJAKAUPPA, Box 99, ASTORIA, ORE.

SIDOTTAKAA KIRJANNE KESÄN AJALLA

Osastot, samoin yksityiset toverit, katsokaapa yli kirjastonne ja sitomisen arvoiset kirjat lähettäkää Toveriin sidottavaksi. Olkoon tässä sanottu, että Toverissa nykyisin kyetään sitomistyössä korkeampiakin vaatimuksia tyydyttämään.

Kesän aikana, jolloin muuta työtä on vähemmin, on sopivin tilaisuus sitoa yksityistenkirjoja sitomo-osastossamme.— Lähettäkää kirjanne osotteella:

TOVERI

Box 99 Astoria, Ore.

Uudistakaa tilauksenne ajoissa ettei lakkautusta lehden lähettämisestä.

ONKO KUVATAULUNNE KEHYKSIÄ VAILLA?

Laitamme ne teille kehyksiin valintanne mukaan. Jättäkää tilauksenne

TOVERIN KIRJAKAUPPAAN

Meillä on myös valikoima valmiiksi kehystettyjä kuvatauluja myytävänä.

TILATTAVAKSI TARJOTAAN KIRJA

Sara Kivistö

KIRJ. AKU PÄIVIÖ

Kirja sisältää noin 150 sivua (suurta kokoa), sidottuna koviin kansiin maksaa se ainoastaan 50 senttiä.

Mikä on kirja Sara Kivistö?

Sara Kivistö on kirja, jossa tov. Aku Päiviö tunnetulla taidollaan kuvailee huutolaisoloja Suomessa ja miten noita orjamarkkinoita aikoinaan Suomessa harjotettiin. Kuvaus on hyvin mielenkiintoinen ja antaa selvän käsityksen niistä vaikutteista mitkä olivat ohjaamassa noita ihmiskauppoja, etenkin siitä minkälaiseen alennustilaan — sekä nuoret että vanhat — huutolaiset sen kautta asetettiin. Samalla se luo tunteellisen kuvauksen yhden huutolaistytön monivaiheisesta elämästä ja niistä kärsimyksistä, mihin hänen yhteiskunnallinen asemansa hänet, huutolaiskasvatuksen saaneena, johtaa ja kuinka hänelle kovien koettelemuksien jälkeen selviää mitä on sorretun kansanluokan tehtävä vapautuakseen ja saavuttaakseen mahdollisuuden elää ihmisenä.

Meillä on kaunokirjallisuudessamme hyvin harvoja teoksia, jotka tätä alaa näin selväpiirteisestä käsittelevät.

(Jotka eivät ole vakinaisia asiamiehiämme, tulee rahan seurata tilausta. Asiamiehet saavat 20 prosentin alennuksen.)

Tilataan osotteella:

TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

Tähän mukaan liitän.....dollaria.....senttiä ja pyydän lähettämään osotteellani.....kpl. kirjaa Sara Kivistö.

Nimi.....

Osote.....

.....

lisistä, jotka hän itse huolellisesti valitsi. Jäseniksi siihen tulivat Degouves-Denunques, Dubail, E. Ferry, maaliskuun 18 päivän entisiä pormestareja ja näiden apulaisia, Lenoel j.n.e. Ranskan rangaistuslaitoksissa oli sillä hetkellä 1,600 tuomittua kommunardia ja karkotettujen luku nousi noin 4,400:aan.

Tämä toinen armahdusvaliokunta oli arvokas seuraaja ensimäiselle. Dufaure'n ja Martel'in ehdotuksesta armahti Mac Mahon tuomittuja, joilla oli enää vaan muutamia viikkoja rangaistusajastaan kärsittävänä, muutteli toisia rangaistuksia ja jopa kerrassaan vapautti pari kolme tuomittua, jotka olivat kuolleet. Vuoden 1877 toukokuuhun mennessä oli Uudesta Kaledoniasta palannut ainoastaan kaksi- tai kolmesataa tuomittua, jotka olivat saaneet tuntuvinta kannatusta, ja heistäkin oli suuri osa saanut rangaistuksensa ainoastaan muutetuksi. Toukokuun 16 päivän valtiokaapauksen jälkeen, kun vapaamielinen porvaristo, noustessaan taisteluun Mac Mahon'ia vastaan, etsi kansansuosiota, tippuivat toisen armahdusvaliokunnan jäsenet suuremmatta melutta pois ja selittivät häpeämättömästi, että marsalkka Mac Mahon oli aina tehnyt tyhjäksi heidän hyvät aikeensa.

Tällä hetkellä, kuusi ja puoli vuotta teurastusten jälkeen, pidätetään vielä Uudessa Kaledoniassa tai maanpaossa viisitoistatuhatta miestä, naista ja lasta.

Pakolaiset ja karkotettujen perheet ovat ehkä hädän pakottamina päässeet niin pitkälle, että ovat saaneet itselleen uusia apulähteitä, mutta suurin osa karkotetuista kärsii vieläkin samaa kurjuutta kuin ensimäisinä päivinä. Useimmilla paikkakunnilla on pantu toimeen rahankeräyksiä Versailles'in uhrien hyväksi, eikä pidetä ainoatakaan kansalaiskokousta, eikä ainoitakaan juhlatilaisuuksia, ilman ettei lopulla heitä muistettaisi; mutta näiden lahjain vastaanottajana ovat herrat Louis Blanc ja Greppo, Kommunin pettäjät. Niin, nämä Thiers'in kanssasyylliset, toimien itseasettamanaan komiteana, jakelivat nyt almuja, tietenkin toisten rahoista, niille onnettomille, joita he olivat autEikä sillä hyvä. He jaksavat atamassa tappiolle joutumaan. vustuksia oikun ja mielivallan mukaan sekä sillä tavalla, että saisivat itselleen kannattajia näiden onnettomien joukossa. Mitä liikuttaa heitä karkotettujen kohtalo toisella puolen maapalloa? Niillähän ei ole vaaleissa mitään tekemistä. Ja sillä verukkeella, että lahjain antajat tahtovat avustaa ainoastaan uhrien perheitä, sulkevat nämä jesuitat itse uhrit avustuksesta kokonaan osattomiksi, se on, juuri ne, jotka eniten apua tarvitsevat, karkotetut, joilta on kaikki riistetty, ja joilla, ollen ilman työtä ja ilman lohdutusta, ei ole tulevaisuudelta mitään odotettavana.

Varotuksen saaneiden demokratien on nyt täytettävä velvollisuutensa.

Luopukoot he versaillelaisesta komiteasta ja muodostakoot oman, suosiollisemman komitean. Asettakoot kaikki työläisryhmät kannettavakseen säännöllisen verotuksen ennen lepäämättä, ennenkuin kaikki haavat ovat sidotut, samoinkuin irlantilaiset menettelivät Fenier-kapinan jälkeen.*) Olkoon teillä naisilla, joilla alttius tukee rohkeutta ja tekee sen kaksinkertaiseksi, alituisesti mielissä karkotetuista huolehtiminen. Pitäköot maailman kaikki työläiset kunnianasianaan todistaa avustuksillaan lujaa yhteenkuuluvaisuuttaan, jonka puolesta heidän veljensä Parisissa ovat taistelleet ja kuuden ja puolen vuoden kuluessa kärsineet kaikki sielulliset tuskat ja epätoivon syvyydet.

Olenko minä panetellut voittajia? Olenko salannut voitettujen virheitä? Olenko liioitellut jompaankumpaan suuntaan? Asettakoot vastustajat siinä suhteessa todistuksia nähtäväkseni suurten sanojen sijaan!

Tosiasiat puhuvat: historian tarvitsee vain vetää johtopäätöksensä.

Kutka muut, paitsi työläiset, ovat tarmolla taistelleet keisarikuntaa, sotaa ja antautumista vastaan?

Mikä on aikaansaanut maaliskuun 18 päivän vallankumouksellisen hetken, elleivät vallitsevien luokkien virheet, itsekkyys ja rikokset? Kuka on pakottanut räjähdyksen tapahtumaan, ellei Thiers?

Mitä on maaliskuun 18 päivä, ellei huonostikohdellun kansan vaistomaista vastarintaa? Missä on nähtävänä jälkiä salaliitosta, lahkoista ja johtajista? Oliko silloin muuta tunnussanaa kuin: "Eläköön tasavalta!" ja muuta tarkotusta kuin estää yksinvaltiutta?

Voiko kieltää, ettei sitä seuraavina päivinä tasavallan julistaminen ja hyvän kunnallislain säätäminen olisi sovittanut kaiken, sekä ettei Versailles kieltäytynyt kaiketa?

Voiko kieltää, ettei Parisi perustanut Kommuniaan mitä runsaimman osanoton saaneella ja mitä vapaimmalla äänestyksellä?

Voiko kieltää, ettei Versailles ilman mitään ärsytystä, ilman mitään aihetta ole hyökännyt Parisia vastaan, sekä ettei järjestynyt armeija ole telottanut vankeja ensimäisistä otteluista alkaen?

Voiko kieltää, etteivät ainoat tehdyt välitysehdotukset ole tulleet Parisin ja maaseudun taholta, sekä ettei Versailles ole niitä aina työntänyt luotaan ja kohdellut välittäjinä rikokselliina?

Voiko kieltää, etteivät liittoutuneet kaksikuukautisen taistelun ja täydellisen herruutensa aikana ole suojelleet kaikkien vankiensa ja kaikkien valtiollisten vihollistensa elämää?

Voiko kieltää, ettei Versailles ole ammuttanut vähintäin seitsemäntoistatuhatta henkeä kostaakseen parin muurin menetystä ja kuudenkymmenenkolmen panttivangin kuolemaa?

Voiko kieltää, ettei Versailles ole telottanut, heittänyt vankeuteen ja kiduttanut naisia ja lapsiakin?

Voiko kieltää, ettei tuhansia tuomittu kuolemaan, Bagno'on ja karkotettavaksi sekä maanpakoon ilman vakavaa tutkimusta, ilman todisteita, samojen sotilaiden päätöksestä, jotka olivat heidät ensin voittaneet, ja päätösten kautta, joiden epäoikeudenmukaisuuden vanhoillisimmatkin lehdet ovat tunnustaneet?

Vastatkoot tähän omantunnon miehet, lausukoot he kummalla puolen rikokset ja hirmuteot ovat, kuristettujen vai kuristajien puolella, oletettujen liittoutuneiden rosvojen vaiko oletettujen sivistyneitten versaillesilaisten taholla, lausukoot he, miten on sellaisen vailitsevan luokan sivellisyyden ja valtiollisen älyn laita, joka ensinnä voi tehdä maaliskuun 18 päivän tapaisen liikkeen välttämättömäksi ja senjälkeen sen tukahuttaa.

Ja kun minä nyt kuuden ja puolen vuoden kuluttua luon katseen taaksepäin, kun tarkastelen tapauksia, jotka ovat seuranneet Kommunin tappiota, luulen olevani oikeutettu sanomaan:

Tosiaan parisilaiset olivat oikeassa halutessaan säilyttää tykkinsä ja kiväärinsä, sillä heidän tappionsa jälkeen on aseista riisuttu Ranska ollut alttiina vallankumouksille; he olivat oikeassa väittäessään, että valmisteltiin yksinvallan uudelleen pystyttämistä, sillä heidän tappionsa jälkeen on yksinvaltius yhä päiväjärjestyksessä; he olivat oikeassa taistellessaan elämästä ja kuolemasta pappisvaltaa vastaan, sillä kansan tappion jälkeen pitävät papit käsissään Ranskaa lujemmin kuin ennen vuotta 1789; he olivat oikeassa nähdessään vanhoillisessa tasavallassa, jonka piirustuksia heille heidän presidenttinsä Thiers näytteli, ainoastaan salatun sortojärjestelmän, joka tulisi olemaan yhtä raskas kuin keisarivallan aikuinen, sillä heidän tappionsa jälkeen ei mitään ole tehty työläisten hyväksi ja vielä seitsemän vuotta verilöylyn jälkeen metsästelee porvaristasavalta yhä vähäpätöisimpiäkin liittoutuneita.

Tekee tosiaan suuremmoisen vaikutuksen kuullessaan radikalien möhömahojen kutsuvan maaliskuun 18 päivää rikokselliseksi kapinaksi ja kyselevän, mitä se on jättänyt jälkeensä.

Siinä tapauksessa oli myöskin vuoden 1789 vallankumous rikos, sillä silläkin oli telotuksensa (Launay, Flesselles), se oli vielä suurempikin, sillä silloin hyökkäsi kansa sensijaan että se olisi odottanut hyökkäystä. Ja kuitenkin viettävät radikalit yhtä suurimmista juhlapäivistään sen muistoksi. Ainoastaan hiukan johdonmukaisuutta, te ahnaat, epäkiitolliset porvarilliset; maaliskuun 18 päivän vallankumous vuonna 1871 oli, samaten kuin heinäkuun 14 päivän vallankumous vuonna 1789, itsevaltiaalle osotettu järjestyksen vaatimus.

Mitäkö se on jättänyt jälkeensä?

Lipun, vapaan Kommunin; lujasti perustetun puolueen, työväenpuolueen.

Siitä lähtien on Ranska velvotettu tutkimaan kysymystä ja tunnustamaan itselleen, ettei löydy mitään pysyvää ja yhteiskunnallisesti edistyvää tasavaltaa uudelleen järjestetyn Kommunin ulkopuolella.

Siitä lähtien eivät työläiset muodosta enää radikalisen puolueen häntyrijoukkoa. Maaliskuun 18 päivä on antanut heille tietoisuuden heidän omista voimistaan, maaliskuun 18 päivä on heidät vapauttanut. Ensimäisen kerran meidän historiassamme ovat he voineet ottaa omien asiainsa johdon omiin käsiinsä. He tulevat niin ollen esiintymään määrätysti, varmasti ja selvästi niin pian kun he taas saavat astua päivän valoon.

Kommunalistinen ajatus on siis sinä aatteena ja työläisten osanotto hallituksen sinä tosiasiana, johon maaliskuun 18 päivä tähtää. Senvuoksi on tämä liike vallankumousta, senvuoksi on se erottanut maan vedestä, senvuoksi ajattelevat orjien pitäjät sitä ainoastaan raivolla, senvuoksi tervehtivät sitä maapallon kaikki työläiset vapautuksen päivänä.

Tosin ei Ranskan vallankumouksellinen puolue, ahdistettuna jo heräämishetkellään, järjestymättömänä ja erilaisten ainesten estämänä, sekä ollen pakotettuna käymään sotilaalliseen taisteluun, ole voinut kehittää aatteitaan eikä joukkojaan, eivätkä vallankumoukselliset ole niin typeriä, että näkisivät tässä välikohtauksessa, niin jättiläismäinen kuin se onkin, koko vallankumousta. Tämä taistelu oli vaan alkusoittoa, "etuvartijain välistä kahakkaa", kuten Bebel sanoi. Mutta Ranskan vallankumouksellinen puolue on jättänyt jälkeen alotteiden, rohkeuden ja uljuuden unohtumattoman esimerkin. Ellei se olekaan voittanut, on se ainakin osottanut tietä. Vieläkin enemmän: se polkee jalkainsa alle ne kiihkoisänmaalliset, perinnäiset ajatukset, joita sosialismiinkin oli tunkeutunut, eikä se typerästi ylpeile vikojaan kieltämällä. Se päinvastoin paljastaa ne, palvellakseen siten tulevaisuutta, jotta ei pojan tarvitsisi uudelleen kulkea isän jo astumaa tietä.

Sen vuoksi luulee tämän historian kirjottaja, sanoessaan peittelemättä ja säälimättä totuuden samanmielisistäkin, olevansa uskollisena tulkkina tälle vallankumoukselle, jonka puolustajat sanoivat etuvartijapaikoillaan: "Me taistelemme täällä ihmiskunnan puolesta!"

*) Noin 30,000 markkaa käytettiin vangitun Fenier'in puolustukseen. Manchester'issa hirtetyt henkilöt saivat kuolinpäivänsä aamuna vakuutuksen, ettei heidän perheiltään tule mitään puuttumaan. Tämä lupaus pidettiinkin. Kaikkien tuomittujen vaimot ja lapset saivat turvapaikan, lapset kasvatettiin tai otettiin ottolapsiksi. Yksin Irlannissa nousivat perheitä varten kerätyt varat 125,000 markkaan. Kun saatiin osittainen armahdus, kiirehtivät irlantilaiset avustamaan armahdettuja. Yksi ainoa sanomalehti, "The Irish" sai muutamissa viikoissa picnistä rovoista kokoon 24,000 markkaa. Yhdellä ainoalla kerralla lähettivät Amerikassa olevat irlantilaiset 100,000 markkaa, ja köyhimmät köyhistä irlantilaisista, Uuden-Seelannin siirtolaiset, lähettivät yli 6,000 markkaa. Se ei ollutkaan yhden päivän kestävä nousulaine. Vuonna 1874 kertyi vielä 10,500 markkaa näiden perheiden kassaan. Kokonaissumma nousi yli 250,000 markkan. Vihdoin vuonna 1876 vuokrasivat muutamat feneriläiset laivan ja avustivat pakoon ne toverinsa, joita vielä pidätettiin Australiassa.

Myyjäiset Toverin rakennusrahaston hyväksi tämän ja ensi kuun aikana. Tilaa ajoissa myyjäislippusi.

Tahdotteko tietää, miten hedelmiä voi keittää säilytettäväksi ilman sokeria. Jos ette tiedä ja haluatte sen salaisuuden perille päästä, niin tilatkaa

YKSINKERTAINEN KASVISKEITTO-KIRJA

Hinta 25c. Saatavana Toverin kirjakaupasta.

Tässä kirjassa on erään maanviljelysopiston toimesta tieteellisen tarkasti kokeiltu ohje hedelmien säilyttämiseen ilman sokeria.

DR. CHAS. W. BARR
HAMMASLÄÄKÄRI
Suomalainen tyttö apulaisena.
923 Commercial St. Puhelin 455. Astoria

Silmälääkäri
F. C. JOHNSON
Huone 8, Old Pythian rakennus
Puhelin 819. Astoria, Ore.

Myyjäiset Toverin rakennusrahaston hyväksi tämän ja ensi kuun aikana. Tilaa ajoissa myyjäislippusi.

Lääkäreitä

SUOMALAISET LÄÄKÄRIT
T:ri Toivo Forsström
LEIKKAUKSET ERIKOISALANA
— ja —
T:ri Werner Lagus
LASTEN TAUDIT ERIKOISALANA
PEXARTH BLDG., ASTORIA
Tunnit: 10-12 a. p. p., 2-4 ja 7-8 j. p. p.
Tel. Office: 230 Tel. Residence:
Tri Forsström 582 Tri Lagus 602-R

T:ri O. Onne Jurvan
LUONNON-PARANTOLA
MENAHGA, MINN.

T:ri H. HARTMAN
(Suorittanut lääkärin tutkinnon Suomessa)
Vastaanotto: 10—12 a. p. 2—4 ja 7—8 i. p.
Sunnuntaina: 11—12 a. p.
573 Commercial Street,
ASTORIA, ORE.
Puhelin 829.

TOHT. F. E. CASEY
hammaslääkäri
511 Commercial St. Puhelin 355
Rogers Apteekin yläkerrassa
ASTORIA OREGON

Suomessa korkeamman tutkinnon suorittanut
HIEROJA
JA SAIRASVOIMISTELIA
Albert Pohjantähti
Ottaa vastaan sairaita
Young rakennuks., 14 ja Comm.
ASTORIA, OREGON.
Sisäänkäytävä 14:lta kadulta
Telefooni 1158
Annetaan myös neuvoja kotihoitoa varten
KOHTUULLISET HINNAT
Huom.! Monivuotinen kokemus.

Nux Rautapillerit $1.00
G. A. Hellberg, Astoria, Ore.

Hyvä hammaslääkäri

Alhaiset hinnat

Kivuttomat metoodit

Me emme palkkaa ketään hammaslääkäreitä, vaan teemme työmme itse. Olkaa varmoja, että näette nimet Dr. Yates ja Dr. Pittenger meidän portaissamme ja ovessamme, sillä me takaamme kaiken työmme 15 vuodeksi. Me säästämme teille rahaa, jos tulette meille.

SUOMEA PUHUTAAN.

DR. J. J. PITTENGER
KIVUTTOMAT HAMMASLÄÄKÄRIT.
Avoinna iltasin klo 7—8. Star-teatterin yläkerrassa.

T:ri O. O. Jurva
kuuluksi tulleen Luonnonparantolan omistaja Portlandissa, Ore.
piakkoin avaa ainakin kesän ajaksi
UUDEN SUUREN LAITOKSEN
MENAHGASSA, MINN.
Laitos tunnetaan nimellä
MENAHGA HEALTH HOME
(MENAHGAN TERVEYS KOTI)

Siihen kuuluu ½ mailia pitkästi hiekkarantaista järven sivua ja noin 60 eekkerin ala hiekkapohjaista järven rantaa uimapaikaksi, jossa on noin 5 jalkaa vettä. Siis turvallinen uida. Petäjä metsä. Kalarikkaat järvet. Toista mailia ulkona kaupungin elämästä.— Kylpylaitos 160 jalkaa pitkä, 36 jalkaa leveä. Muut samassa suhteessa.

Kun laitokseen aluksi ei tule asuntotilaa kuin 70 hengelle, niin kiiruhtakaa kirjeellisesti tilaamaan huone ja vuode itsellenne. Kirjeessä ilmotan tilaajille, milloin saapi tulla.

Portlandissa, Ore., oleva Luonnonparantolani suljetaan t. k. 14 p:nä noin 3 kuun ajaksi.

Menahga Health Home, Tri O. O. Jurva, Menahga, Minn.